

I § 51 har vi Fordelingen af Landstingskredsene, den er jo ikke fastslaaet i Grundloven, og det er altsaa Valglovens Opgave at fordele disse Kredse. Her er foretaget den Forandring, at med Undtagelse af Kredsene for Fyns Stift, for Bornholm og for Færøerne er Kredsene gennemgaaende betydeligt forøgede i Størrelse. Det medfører naturligvis sine Ulemper, men det kan ikke nægtes, at det gør Forholdstalsvalgmaaden mere effektiv; jo flere der vælges paa een Gang, desto bedre kommer denne Valgmaade til sin Ret. I § 52 er der bestemt, hvilke Landstingskredse der skal have Valg, naar 4 Aar er gaaet. Hittil har det været nøjagtigt Halvdelen af Kredsene, som fik Valg hvert fjerde Aar, men efter at man har foretaget den Fordeling af Kredsene, som findes i § 51, kan man ikke lade netop Halvdelen afgaa, idet man saa vilde blive nødt til at gribe ind fra een Kreds i en anden, hvilket ikke vilde kunne lade sig gøre. Derfor er der i Grundloven taget den Bestemmelse, at man kan dele Kredsene saaledes, at det ikke nøjagtigt bliver Halvdelen, og her er det fastslaaet, at det den ene Gang bliver 28 og den anden Gang 26 Medlemmer, som afgaar. Hvilke der skal afgaa først, afgøres som tidligere ved Lodtrækning. Det Spørgsmaal har været rejst, hvem der skulde foretage denne Lodtrækning, og dertil er der blevet sagt, at den skal foretages paa samme Maade, som den har været det før. Der kan vel ikke være Tvivl om, at den foretages i Indenrigsministeriet, og man har ikke fundet det nødvendigt at foreskrive noget nærmere i saa Henseende.

I § 57 findes Bestemmelsen om, at Valgmandsvalg skal foregaa i Valgmandskredse, som er ens med Folketingskredsene, hvad jeg allerede har nævnt, og at der skal være en Valgmand for hver 1,000 Indbyggere i Valgmandskredsen. I § 58 bestemmes det, at Valg af Valgmænd finder Sted mindst 10 Dage før Valget af Landstingsmedlemmer. I § 59 bestemmes, at det skal foregaa kommunevis, og at man kan dele Kommunerne i flere Afstemningskredse for at gøre det mere bekvemt for Vælgerne. For Københavns Vedkommende skal de Lister, som opstilles over Valgmændene, være anbefalede af mindst 15 og højst 50 Vælgere, og endvidere gælder det for København, at saavel ved Valg af Folketingsmænd som ved Valg af Valgmænd til Landstinget kan man bruge de forbundne Listers Metode, det vil sige, at de, som opstiller en Liste, kan bestemme, at de Stemmer, de maatte faa tilovers, kan gaa

sammen med dem, en anden Liste maatte faa tilovers; og for saa vidt derved opnaas Stemmer nok til et eller flere Mandater, skal disse Mandater udtages af de Lister, som har de fleste Stemmer tilovers. Der findes senere i Valgloven en udførlig Redegørelse for, hvorledes det skal gaa til. Derimod gælder denne Regel for Valg af Valgmænd ikke udenfor København. Valg af selve Landstingsmændene skal foregaa i Overensstemmelse med §§ 76 og 77, og det er jo efter samme Valgmetode, som hittil har været anvendt ved Valg af Landstingsmænd eller er bestemt i Valgloven. Den er fremkommet her i en noget anden Skikkelse, som den højtærede Minister lagde megen Vægt paa, og som han mener er en ikke ringe Forbedring fra den tidligere. Jeg vil dog sige, at i Udvalget har der ikke været nogen Kærlighed til disse to Paragraffer, man mener, at de i Almindelighed ikke vil blive brugt. Man har i mange Aar ikke brugt den Bestemmelse om Forholdstalsvalg, som staar i den nuværende Valglov, man har indrettet sig paa en anden, bekvemmere Maade, man har delt sig i Grupper og kun stemt paa sine egne Kandidater, og man vil saa meget lettere ogsaa kunne gøre det i Fremtiden, som der i denne Paragraf er en udtrykkelig Hjemmel for at indskrænke sig til at stemme paa en Landstingsmand og en Stedfortræder.

I øvrigt er det kendt fra Grundloven, at der skal være Stedfortrædere for alle Landstingsmændene, baade dem, som vælges ude i Landet, og dem, der vælges af Landstinget. Det er saaledes indrettet, at man ikke behøver at have et meget stort Antal Stedfortrædere, idet det er bestemt, at en Stedfortræder kan være Stedfortræder for flere Valgmænd, og det er dog ikke sandsynligt, at der i en Valgperiode vil blive Brug for noget meget stort Antal. I § 78 er der gjort Rede for, at den samme Valgmaade, som bruges ved Valg af Landstingsmænd, derefter anvendes ved Valg af Stedfortrædere. I § 79 siges det, at hvis det skulde indtræffe, at de valgte Stedfortrædere ikke slaar til, maa der foretages nyt Valg af Landstingsmænd og Stedfortrædere. Det er jo en Eventualitet, som ikke gerne skulde indtræde, og som sandsynligvis heller ikke vil indtræde.

Under de almindelige Bestemmelser findes i § 86 den samme Regel, som gælder nu, at hvis begge Ting skal opløses, bør Folketingsvalgene berammes først. Der har i Udvalget været nogen Drøftelse af, hvorvidt man i Stedet for dette „bør“ skal